

سرشناسه	: همایش ملی تحولات مسوولیت کیفری در نظام حقوقی ایران؛ چالش‌ها و راهکارها (نخستین : ۱۳۹۶ : چالوس)
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: دانشنامه مسوولیت کیفری : مجموعه مقاله‌های برگزیده همایش ملی تحولات مسوولیت کیفری در نظام حقوقی ایران؛ چالش‌ها و راهکارها/به کوشش محسن شریفی ؛ [برای] وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، موسسه آموزش عالی طبرستان.
مشخصات نشر	: تهران : نشر میزان، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۷۲۰ص.
فروست	: نشر میزان؛ ۱۳۳۲.
شابک	: 978-622-212-033-7
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
عنوان دیگر	: مجموعه مقاله‌های برگزیده همایش ملی تحولات مسوولیت کیفری در نظام حقوقی ایران؛ چالش‌ها و راهکارها.
موضوع	: مسوولیت جزائی -- ایران -- کنگره‌ها - Criminal liability -- Iran -- Congresses
موضوع	: حقوق جزا -- ایران -- کنگره‌ها - Criminal law -- Iran -- Congresses
موضوع	: مسوولیت (حقوق) -- ایران -- کنگره‌ها - Liability (Law) -- Iran -- Congresses
شناسه افزوده	: شریفی، محسن، ۱۳۴۹ - گردآورنده
شناسه افزوده	: موسسه آموزش عالی طبرستان
رده بندی کنگره	: /۵۸ ۱۳۹۶۳۸۷۸KMH
رده بندی دیویی	: ۰۴۵۵/۳۴۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۵۷۶۶۴۵

۱۲۳۲

نشر میزان

دانشنامه مسوولیت کیفری

به کوشش: محسن شریفی

چاپ اول: بهار ۱۳۹۸

قیمت: تومان

شماره: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۲-۰۳۳-۷

دفتر مرکزی: خ شهید بهشتی، بعداز چهارراه سهروردی، خ کاووسی فر، کوچه نکبسا، پلاک ۳۲، تلفن ۸۸۵۴۹۱۳۱
فروشگاه مرکزی: خ انقلاب، روبروی درب اصلی دانشگاه تهران، ابتدای خ فخررازی، پلاک ۸۳، تلفن ۶۶۴۶۷۷۰
واحد پخش و فروش: خیابان سمیه، بین مفتح و فرصت، پلاک ۱۰۴، تلفن ۸۸۳۴۹۵۲۹-۳۱
پست الکترونیکی: mizannasher@yahoo.com وب سایت: www.mizan-law.ir

اعضای کمیته علمی:

- دکتر محمد آشوری، استاد دانشگاه تهران
- دکتر محمد اردبیلی، استاد دانشگاه شهید بهشتی
- دکتر جلیل امیدی، استاد دانشگاه تهران
- دکتر محمد جعفر حبیب زاده، استاد دانشگاه تربیت مدرس
- دکتر محسن شریفی، استادیار موسسه آموزش عالی طبستان
- دکتر محمدابراهیم شمس ناتری، دانشیار دانشگاه تهران
- دکتر حسین غلامی دانشیار دانشگاه علامه طباطبائی
- دکتر محمد فرجی‌ها: دانشیار دانشگاه تربیت مدرس
- دکتر کیومرث کلانتری: دانشیار دانشگاه مازندران
- دکتر سید منصور میرسعیدی: استادیار دانشگاه علامه طباطبائی
- دکتر حسین میر محمد صادقی: استاد دانشگاه شهید بهشتی
- دکتر سید درید موسوی مجاب: استادیار دانشگاه تربیت مدرس
- دکتر محمد علی مهدوی ثابت: استادیار دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران
- دکتر علی حسین نجفی ابرنآبادی: استاد دانشگاه شهید بهشتی
- دکتر علی نجفی توانا: استادیار دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکز و عضو هیات مدیره
کانون و کلاهی مرکز
- دکتر امیرحسین نیازپور: استادیار دانشگاه شهید بهشتی

سایر همکاران علمی:

- دکتر مهدی اسماعیلی، دکتر حسن حاجی تبار، دکتر یوسف خرم فرهادی، دکتر مظاهر
خواجوند، دکتر ایرج رضایی نژاد، دکتر ناصر رضوانی جویباری، دکتر جهانسوز شیخ
الاسلامی، دکتر اصغر عباسی، دکتر فخراله ملایی کندلوس، دکتر جعفر موحدی

فهرست مطالب

۹.....	سرآغاز.....
۱۲.....	درآمدی بر تحولات مسئولیت کیفری در نظام حقوقی ایران.....
	محسن شریفی
۲۰.....	مسئولیت کیفری فرد در پرتو فعالیت مجرمانه مشترک.....
	محمدعلی اردبیلی
۳۱.....	قرار نهایی ناظر بر شرایط مساعد به حال متهم.....
	محمد آشوری، جعفر موحدی
۴۶.....	مسئولیت دادستان در پیشگیری از بروز حوادث زیانبار با نگاهی به حادثه‌ی پلاسکو.....
	جلیل امیدی
۶۶.....	اصل شخصی بودن مسئولیت کیفری و بازشناسی آن از اصول متشابه.....
	بهمن حسین جانی، محمدجعفر حبیب زاده
۸۷.....	بررسی مسئولیت کیفری دولت در قانون مجازات اسلامی (نقد تبصره م. ۲۰).....
	محمد ابراهیم شمس ناتری
۹۶.....	فراجام مسئولیت کیفری تقابل حق‌ها و الگوها.....
	حسین غلامی
۱۱۳.....	جرایم خلاف قاعده.....
	کیومرث کلانتری
۱۲۵.....	تأملی در ماده ۹۱ قانون مجازات اسلامی مصوب ۹۲.....
	ایرج گلدوزیان، سید هاشم آل طه
۱۴۱.....	مسئولیت کیفری در جرایم ناتمام.....
	حسین میرمحمدصادقی، علی رحمتی
۱۶۴.....	مسئولیت کیفری در جرایم اقتصادی با ارائه راهکارهای پیشگیرانه.....
	حسین میرمحمدصادقی، صدیقه مرادی
۱۸۳.....	تأثیر اراده بر مسئولیت جنایی.....
	سید ذرید موسوی مجاب

۶ □ دانش‌نامه مسئولیت کیفری

- تأثیرگذاری مسئولیت کیفری بر افتراقی شدن آیین دادرسی کیفری ۲۰۰
امیرحسن نیازپور
- تأثیر قواعد مدنی در مسئولیت کیفری اشخاص حقوقی ۲۱۵
سید سینا ابطحی
- بررسی رابطه اختلال روانی و مسئولیت کیفری ۲۳۴
داود اسلامی
- نظام دوگانه‌ی مسئولیت کیفری اطفال و نوجوانان ۲۴۹
صابر اسلام
- بررسی حقوقی و جرم‌شناختی مسئولیت کیفری اطفال و نوجوانان در قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ ..... ۲۷۰
محمد صالح اسفندیاری بهرآسمان
- تحولات مسئولیت کیفری در پاسخ‌دهی به قاچاق مواد مخدر و داروهای روان‌گردان و چالش‌های آن در ایران و نظام بین‌المللی ۲۸۵
جمال بیگی، جعفر حیدرقلی زاده
- مسئولیت کیفری احزاب سیاسی در ارتکاب جرایم اقتصادی ۳۰۶
مهدی بی‌نیاز، سیده منیژه جعفری پطرودی
- تأملی بر مسئولیت کیفری نسل‌کشی در حقوق بین‌الملل ۳۳۱
مهدی پوررضا، مهدی اسماعیلی
- مسئولیت کیفری افرادی که با محاربان دفاع و مقابله می‌کنند ۳۴۳
رضانعلی تقی‌زاده چاری، سمانه تقی‌زاده چاری
علی پیردهی حاجیکلا، سیدرضا احمدیان
- تحقق مسئولیت مرتکب، در ترک تابعیت ایرانی و کسب تابعیت جدید، به سبب ارتکاب جرایم قبلی ۳۶۰
پرویز توسلی زاده، پدram کرمی
- واکاوی تأثیر جهل به قانون در مسئولیت کیفری از منظر قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲: رویکردهای نوین و نارسائی‌های تقنینی ۳۸۰
محمد حسن حسنی
- مسئولیت کیفری کارکنان دولت در عدم گزارش جرایم ۳۹۶
مهدی چگنی
- معاونت در جرم غیر عمدی در حقوق ایران ۴۰۸
حسن حاجی‌تبار فیروزجائی

فهرست مطالب □ ۷

پیامدهای مسئولیت کیفری اشخاص حقوقی عمومی در اجرای وظایف تصدی بر اعمال حاکمیتی آنها.....	۴۲۲
یوسف خرم فرهادی	
حجیت امارات در اثبات مسئولیت کیفری.....	۴۴۶
مظاهر خواجهوند	
مسئولیت کیفری اشخاص حقوقی در قبال جرایم زیست محیطی.....	۴۵۸
نسترن خواجهزاده	
بررسی انتقادی مراحل تدرج مسئولیت کیفری اطفال و نوجوانان در جرایم تعزیری « با نگاهی بر نظام حقوقی فرانسه».....	۴۷۵
اسماعیل رحیمی نژاد، پریراد کاوسی خسرقی، حنیفه نوحه خوان	
تأثیر دفاع فرهنگی بر مسئولیت کیفری در نظام حقوقی ایران.....	۴۹۱
پیمان دولت خواه پاشاکی، نسیم مساوات	
تأثیر تغییر جنسیت در مسئولیت کیفری پرداخت کنندگان دیه.....	۵۰۹
امین رادمان؛ سید ابراهیم قدسی؛ میلاد شیخ الاسلامی	
مسئولیت کیفری بانکها در پرتو اصل تخصص.....	۵۲۵
محسن رستگار شلمانی	
مطالعه‌ی تطبیقی مسئولیت کیفری اطفال در حقوق کیفری ایران و انگلستان.....	۵۴۷
میررضا سلیمی	
جایگاه عدالت ترمیمی در مسئولیت کیفری.....	۵۵۶
محمدسعید شفیعی، مهرداد عطاپور	
جایگاه مسئولیت کیفری در عدالت ترمیمی.....	۵۶۷
کریم صالحی	
گستره مسئولیت کیفری در جرم پول شویی از منظر قانون مبارزه با پول شویی ایران.....	۵۷۹
اصغر عباسی	
تأثیر پرونده شخصیت در اصل تفرید کیفر با تأکید بر مسئولیت کیفری اطفال و نوجوانان.....	۵۸۷
شادی عظیمزاده، علی حدادی	
بررسی تطبیقی معاونت در قتل عمدی.....	۶۰۶
فرزاد عسکری	
علم به حرمت قانونی در حقوق کیفری ایران؛ مفهوم، چگونگی.....	۶۲۲
مصطفی فروتن	

۸ □ دانش‌نامه مسئولیت کیفری

- ۶۳۸ ..... مبانی حقوقی مسئولیت کیفری اشخاص حقوقی در نظام کیفری ایران
وحید فیضی حسن آبادی،
حسین کولیوند، سید وحید لاجوردی
- رابطه قاعده درأ به عنوان یکی از علل سقوط مجازات ها با مسئولیت کیفری اشخاص
حقوقی در نظام کیفری ایران با نگاهی به نظام کیفری فرانسه ۶۵۴
احمد محمدی
- آغاز و پایان حیات انسان و تأثیر آن بر مسئولیت کیفری در قتل عمدی ۶۶۹
عباس محمدخانی
- مسئولیت کیفری دولت در جرایم زیستمحیطی: چالشها و راهکارها ۶۸۸
علیرضا میرکمالی، امین حاجیوند
- رویکرد جنسیت محور به دفاع «از دست دادن کنترل» و جایگاه آن در گفتمان تقنینی نظام
حقوقی ایران ۷۰۱
سپیده میرمجیدی